

A close-up photograph of a child's hand holding a blue die. The die has white faces with black numbers and a logo. The background is blurred, showing other people and what appears to be a game board on the ground.

HVOR DER ER VILJE OG VEJ
ER DER LEG PÅ STREG

NORDEA
FONDEN
Vi støtter gode liv

Indholdsfortegnelse

RESUME.....	2
BAGGRUND FOR RAPPORTEN	3
ANALYSE AF LEG PÅ STREG	6
BRUGEN AF LEG PÅ STREG OG OPLEVELSEN AF KONCEPTET	7
UDFORDRINGER MED LEG PÅ STREG	11
UDBREDELSE AF LEG PÅ STREG.....	15
FREMTIDSSIKRING AF LEG PÅ STREG	20
KONKLUSION	23
LITTERATURLISTE.....	25

RESUME

Denne rapport præsenterer resultater fra en kvalitativ undersøgelse herunder observation og interviews, som er gennemført i oktober 2017. Undersøgelsen er gennemført blandt skoleledere, lærere og pædagoger i henholdsvis Tårnby, Thisted, Egedal og Middelfart Kommune.

Formålet med rapporten er at afdække informanternes brug af og holdning til bevægelseskonceptet Leg på streg. Yderligere hvordan Leg på streg kan optimeres og fremtidssikres. Resultaterne giver et indblik i følgende:

- Om informanterne bruger Leg på streg som en del af deres undervisning.
- Om Leg på streg giver mening at inddrage i den daglige undervisning.
- Om Leg på streg kan være med til at øge elevernes fysiske aktivitetsniveau, indlæring og sociale relationer.
- Om Leg på streg kan bruges i den understøttende undervisning.
- Om Leg på streg giver mening i udskolingen.
- Om hvad der skal til for at fremtidssikre Leg på streg.

På baggrund af rapportens ovenstående formål samt interviews og observationer fra de fire folkeskoler i Danmark er resultaterne fra rapporten, at:

- Leg på streg er et håndgribeligt, nemt og simpelt koncept.
- Leg på streg rummer differentieret undervisning, som rammer flere elevers måde at lære på og dermed øger fagligheden.
- Leg på streg bidrager til at øge fællesskab og trivsel.
- Leg på streg kan understøtte elevens læring, og er et godt redskab, som kan understøtte sammentænkningen af fysisk aktivitet og læring på en hel skoledag.
- Leg på streg bidrager til opnåelsen af kravet om 45 minutters bevægelse om dagen.
- Leg på streg er et godt koncept i den understøttende undervisning samt i samarbejdet mellem lærere og pædagoger.
- Leg på streg er efterspurgt blandt udskolingslærere i forhold til sammenkoblingen af læring og bevægelse.
- Leg på streg skal implementeres med en gennemarbejdet strategi, for at opnå mest mulig succes blandt lærere og pædagoger.

BAGGRUND FOR RAPPORTEN

FORMÅL

Det overordnede formål med denne rapport er at afdække skolepersonalets (ledere, lærere og pædagoger) brug af og holdning til bevægelseskonceptet Leg på streg. Herunder undervisernes brug af konceptet, om det giver mening at inddrage det som en del af den daglige undervisning, samt om Leg på streg kan være med til at øge elevernes fysiske aktivitetsniveau, indlæring og sociale relationer. Yderligere er formålet at finde frem til, hvordan Leg på streg kan optimeres og fremtidssikres.

METODE

Denne rapport bygger på kvalitativt data i form af interviews med lærere, pædagoger og skoleledere. Yderligere underbygges interviewene med observation af en undervisningsgang med den respektive lærer for at få indsigt i, hvordan bevægelseskonceptet bliver brugt i praksis.

CASEBESKRIVELSE

I det følgende gives en beskrivelse af det felt, rapporten tager udgangspunkt i - med det formål at give læseren en forståelse af, hvilke informanter, elever og skoler, der er involveret. Dette giver en større indsigt i forståelsen af analysens resultater.

INFORMANTERNE

Informanterne er blevet rekrutteret via kontaktpersoner i Kommuner, hvor Leg på streg har et godt samarbejde. Informanterne kommer fra forskellige folkeskoler i Danmark. Skolerne er valgt på baggrund af geografisk beliggenhed for at opnå et bredt billede af Leg på streg i henholdsvis Jylland, på Fyn og på Sjælland. Skolerne har klassetrin fra 0.-9. klasse. Lærere og pædagoger har alle været på kursus i Leg på streg, og bruger konceptet i større eller mindre grad i deres undervisning. Jeg benytter betegnelserne informanter, medarbejdere, lærere, pædagoger og skoleledere. Informanterne dækker over lærere, pædagoger og skoleledere, hvor medarbejdere dækker over lærere og pædagoger. Alle informanter er anonymiserede, og har i denne rapport fået tildelt et fiktivt navn.

DATAINDSAMLING

Jeg har observeret 3 undervisningsgange, hvor observationerne fandt sted før interviewet. Det gjorde, at jeg ingen forud antagelse havde omkring læreren og dennes forståelse/brug af konceptet. Jeg observerede neutralt og dannede min egen forståelse af konceptet og dens

brug i praksis. Yderligere gennemførte jeg 9 interviews med henholdsvis skoleledere, lærer og pædagoger.

OBSERVATIONER

I nærværende undersøgelse benyttes observation med det formål at opnå en større forståelse af brugen af bevægelseskonceptet Leg på streg. Jeg agerede den totale observatør i kategorien *observatøren der deltager* (Kristensen og Krogstrup, 1999, s. 110). Deltagende observation betyder, at man som forsker deltager i de forskellige praksisser, som observeres (Ibid.). I praksis havde jeg kontakt til informanterne i feltet netop ved observationen, hvilket betød, at jeg talte med eleverne og læreren, imens jeg observerede. Men jeg deltog ikke i aktiviteterne. Det betød, at jeg var distanceret til feltet og blot havde kortvarig og formel kontakt til det observante (ibid.). Dette gav et øjebliksbillede, hvilket kan give risiko for dannelse af misforståelser grundet den sparsomme observation. Jeg benytter interviews i samspil med observationerne og ikke som selvstændig dataindsamlingsmetode. Det giver yderligere mulighed for, i interviewsituationen, at kunne forstå informanternes udsagn, når de beskriver Leg på streg i praksis, samt at kunne holde det sagte op imod praksis. I nedenstående figur ses en oversigt over observationerne, klassetrin og aktiviteter.

Hvor	Observation
Tårnby Kommune	Det var ikke muligt at observere en undervisningsgang. Interviewet med læreren og pædagogen var samlet. Det fungerede som en fin dialog, hvor de to professioners forskelligheder kunne træde i karakter.
Thisted Kommune	Observation af en 2. klasse i matematik. Eleverne er i alderen 7-8 år. Leg på streg banerne er placeret ved siden af legepladsen. Aktiviteter: Plus og minus individuelt på talrækken og regnestykker i hold på figurbanen. Der blev ikke brugt aktiviteter fra Leg på stregs katalog.
Egedal Kommune	Observation af en 4. klasse i engelsk. Eleverne er i alderen 10-11 år. Aktivitet: Stave engelske navneord i hold af to og to. Ikke en aktivitet fra kataloget.
Middelfart Kommune	Observation af en 3. klasse i matematik. Eleverne er i alderen 9-10 år. Aktiviteter: 5 på stribe og summen af ord fra Leg på stregs katalog.

INTERVIEWS

Interviewguiden er bygget op som et semistruktureret interview, hvor der er fastlagt spørgsmål, der afspejler de temaer, der ønskes belyst. Ud fra spørgsmålene udarbejdes mere dynamiske spørgsmål, der har til formål *“(…)at fremme en positiv interaktion, holde samtalen i gang og motivere interviewpersonerne til at tale om deres oplevelser”* (Kvale og Brinkmann 2009 s. 134). Derved er interviewet bygget op om spørgsmål med en åbenhed for, hvor informanten tager samtalen hen og med det fokus informanten vælger. Der var yderligere plads til at justere spørgsmålene undervejs i forhold til, hvad informanten fortalte. Interviewene varede mellem 30-60 minutter.

DATABEHANDLING

Samtlige interviews er transskriberet og observationsnoter er blevet renskrevet. Derefter er de gennemarbejdet for fælles temaer. I databehandlingen fandt jeg frem til tre hovedtemaer. I nedenstående er disse skitseret, som analytiske fund og danner ramme for analysen.

Brugen af Leg på streg og oplevelsen af konceptet

- Muligheder med Leg på streg
- Udfordringer med Leg på streg

Optimal udbredelse

- Leg på streg i den understøttende undervisning
- Leg på streg i udskolingen

Fremtidssikring af Leg på streg

- Digitale løsninger
- Gode råd til implementering på andre skoler

ANALYSE AF LEG PÅ STREG

I følgende afsnit vil jeg redegøre for den teori som bruges i rapportens tre analyser. I den første del af analysen vil de positive effekter af Leg på streg blive analyseret. Her redegøres for betydningen af fysisk aktivitet blandt børn og undervisningsdifferentierings betydning for indlæring. Yderligere vil teori om selvopfattelse bruges til at belyse elevernes motivation og præsentation i skolen. Derudover analyseres de udfordringer der ses i brugen af Leg på streg og her vil teori om kultur og kulturens betydning for implementeringssuccesen blive brugt som analysereskab til at sammenfatte empirien.

I analysens anden del vil udbredelsen af Leg på streg blive analyseret. Her lægges vægt på betydningen af folkeskolereformens krav som blev indført i 2014, hvor kompetenceudvikling af lærer og pædagoger skal styrkes og hvordan Leg på streg kan bidrage til det formål, samt samarbejdsmulighederne mellem lærer og pædagoger i den understøttende undervisning.

I den sidste og tredje del af analysen vil fremtidssikring af Leg på streg blive belyst. Her vil jeg fremtidsperspektivere i forhold til hvordan Leg på streg kan videreudvikles og implementeres på andre folkeskoler i Danmark. Dertil vil teori om medinddragelse og hverdagsimplementering benyttes.

BRUGEN AF LEG PÅ STREG OG OPLEVELSEN AF KONCEPTET

Informanterne havde en generel positiv holdning, og gav både udtryk for muligheder og udfordringer ved bevægelseskonceptet. Disse vil blive analyseret i det følgende afsnit.

Leg på streg bidrager blandt andet til at:

- Øge elevernes fysiske aktivitetsniveau.
- Styrke elevernes indlæring.
- Øge elevernes selvopfattelse i skolen.
- Styrke elevernes sociale relationer.

Yderligere er det et godt redskab til at koble læring og fysisk aktivitet. Udfordringerne ved brugen af Leg på streg kommer til udtryk i blandt andet forberedelsestid, vejrforhold og vedligeholdelse af banerne.

DER ER ET BEHOV FOR MERE BEVÆGELSE

Informanterne ser en større inaktivitet blandt børnene end førhen, som har betydning for deres motoriske kunnen og generelle sundhed. Konceptet Leg på streg bidrager, blandt andet til, at børn bevæger sig mere. Motion og bevægelse bidrager til at fremme den generelle sundhed blandt eleverne og understøtter deres motivation og læring i skolen.

Mia i Middelfart fortæller, at de fleste børn har brug for at være aktive. *”Vi rammer også nogle af dem, der er lidt motorisk usikre, som har svært ved at bevæge sig”*. Det understøtter Henriette, som også er lærer i Middelfart. Det er også hendes erfaring, gennem de sidste 10 år hun har været lærer. Elevers fysiske aktivitetsniveau er faldet, da børn i højere grad laver stillesiddende aktiviteter. Derfor mener hun, det er vigtigt, at børn bevæger sig, da de ikke får bevæget sig nok i løbet af en dag. *”De kommer ikke ud og leger og kravler, som vi gjorde, da vi var børn. Så på den måde syntes jeg, det er godt, at man kan koble tingene sammen”* Henriette, lærer, Middelfart. Yderligere anerkender hun fordelene ved at koble bevægelse og læring, da det bidrager til flere fremmende faktorer for eleverne, som indlæringsevner, øget samarbejde og fællesskabsfølelse samt sundhed.

Nils ser en stigning i overvægtige børn i folkeskolen. *”Vi har fokus på bevægelse og give børnene en forståelse af vigtigheden i at bevæge sig. Det betyder meget for dem”* Nils, leder, Thisted. Ved at udvikle sunde vaner tidligt i børn og unges liv, øger man chancen for at forankre gode og sunde vaner senere i livet (Pedersen, 2016). Derfor ses der et større behov for at inddrage fysisk aktivitet i løbet af skoledagen end førhen.

LEG PÅ STREG GØR INDLÆRINGEN BRED

Der var stor enighed blandt informanterne om, at det er givende for eleverne at undervisningsdifferentiere¹, da det rammer flere elevers måde at lære på. Elever befinder sig på forskellige niveauer i en klasse, og kan ikke lære ud fra samme forudsætninger. Det er derfor op til underviseren at differentiere og tilpasse undervisningen, så hver enkelt elev bliver udfordret og udvikler sig ud fra det faglige niveau, de befinder sig på (Emu.dk). Leg på streg bidrager til, at hver enkelt elev kan få mulighed for at løse opgaven på forskellige måder og i forskellige tempi, da der er flere kompetencer som bevægelse, faglighed og fællesskab der kommer i spil.

"Hovedformålet med at variere er jo i virkeligheden at prøve at ramme alle de forskellige måder, elever lære og tænker på" Lis, lærer, Thisted. Lis mener også, at skolens vigtigste opgave er at gøre eleverne nysgerrige, undersøgende og klæde dem på til at løse de opgaver, de bliver stillet overfor. Derfor er variation i undervisningen også et vigtigt element for at nå dette mål.

Ved at bruge forskellige læringsstile favnes flere elevers måde at lære på og dermed øger elevernes faglighed. *"Det at lære på en anden måde er centralt. Så kan eleverne nemmere huske, fordi de kobler det sammen med noget, hvor de var motiveret, glade og bevægede sig"* Asker, pædagog, Tårnby. Ved at bruge forskellige læringsstile, øges elevernes motivation for at lære og derved opnår større læring og faglighed.

ELEVERNES SELVOPFATTELSE I SKOLEN BLIVER STYRKET GENNEM LEG PÅ STREG

Leg på streg favner flere elevers måde at lære på. Som beskrevet i ovenstående, rummer et koncept som Leg på streg forskellige læringsstile, og det kan bidrage til, at forskellige styrker hos eleverne kommer i spil og eleverne dermed opnår succes på forskellige niveauer. Det bidrager til en øget selvopfattelse i skolen og giver eleverne mod på at kaste sig ud i nye opgaver. *"Der er også nogle af de børn, der ikke får så mange succeser i klasselokalet, de får pludselig lov til at få succes på banerne. Ved at få børnene ud af klasselokalet, roder vi rundt i hierarkiet"* Pil, lærer, Tårnby. Yderligere ser Pil, at Leg på streg bidrager til elevernes tro på sig selv i skolen. Derfor kan Leg på streg være med til at øge elevers motivation og selvopfattelse, som kan have betydning for deres præstation, indsats og udholdenhed i skolen fremover.

Selvopfattelse er en fællesbetegnelse for alt det, vi ved, tror og føler om os selv. Elevens forventning om at mestre en bestemt aktivitet hænger sammen med elevens motivation.

¹ Undervisningsdifferentiering handler om inklusion, og at alle elever skal have en meningsfuld plads i skolens fællesskab, hvor faglighed, det personlige og det sociale udvikles.

Hvis eleven ikke har troen på at kunne mestre en opgave, vil motivationen for opgaven også være dårlig fra start. Både selvpfattelse og motivation er et resultat af erfaringer og har betydning for ny læring (Skaalvik, 2011, s. 24). Derved er der tale om mestringserfaringer, som skal forstås som tidligere erfaringer med at mestre opgaver svarende til dem, der skal løses. Mestringserfaringer øger forventningerne om at klare tilsvarende opgaver, mens erfaringer med at mislykkes svækker forventningerne om mestring.

”Det giver noget på selvværdskontoen hos nogle af de børn, der sidder og knokler i klasselokalet. Nogle af de børn som ikke trives med at sidde stille på en stol, trives i stedet med Leg på streg. Så får man lige øje på, han kan jo virkelig meget. Han kan bare ikke sidde på stolen” Pil, lærer, Tårnby. Leg på streg kan bidrage til at øge elevernes selvpfattelse, ved at flytte på elevernes ressourcer, så elever der normalt ikke opnår succes i boglige fag, får succes, hvilket styrker elevernes tro på at kunne mestre fremtidige skoleopgaver inden for samme karakter. Informanterne udtrykker generelt, at eleverne er motiverede og glade for Leg på streg, og kan se elevernes forskellige kompetencer komme i spil. Det giver mulighed for, at både boglige og fysisk stærke elev kan opnå succes med skoleopgaver.

LEG PÅ STREG SKABER RUM FOR SOCIALE RELATIONER OG TRIVSEL

Det er en generel holdning blandt informanterne, at Leg på streg kan øge fællesskabet og trivslen hos eleverne. Yderligere giver de udtryk for, det er et godt koncept, når man gerne vil styrke elevernes samarbejdsevner. Lærerne oplever, at ved brug af aktiviteter fra Leg på streg, får de en viden om elevernes relationer i klassen, samt hvordan disse evt. kan brydes.

Fra observation af bevægelsesaktivitet i Thisted (matematik i 2. klasse)

Eleverne er i grupper af 3 og 3 på figurbanen og står i en trekant, cirkel eller firkant. De skal beslutte hvem, der skal løbe ud til læreren og høre et regnestykke og derefter løbe tilbage til holdkammeraterne og regne regnestykket i fællesskab. Når de har fundet svaret, skal en af holdkammeraterne løbe tilbage til læreren med svaret. Derefter skal alle finde nye holdkammerater og en ny figur. De skifter pladser og er sammen med nye klassekammerater. Dette gentager sig flere gange. Stemningen er meget urolig og eleverne hører ikke rigtig efter. En dreng løber ud til læreren og får regnestykket, hvorefter han løber tilbage og fortæller det til sine holdkammerater. Han prøver ikke selv på at løse regnestykket, men går over på legepladsen. Alle elever er lige hurtige til at regne, og løber alle over til læreren og råber resultatet i munden på hinanden. Læreren fortæller ikke om de har regnet rigtig, så når en elev kommer tilbage til sine holdkammerater og de spørger ”var det rigtig”, siger han ”det ved jeg ikke”.

Til aktiviteten fortæller Lis som er lærer i Thisted.

”De normale relationer, som kan være ret kraftige at gå op imod, når man skal sammensætte grupper, dem glemmer de lidt, når de hele tiden skal skifte figur og ikke må vælge den samme og de samme holdkammerater”.

Leg på streg kan være med til at styrke de sociale relationer blandt eleverne og skabe fællesskab. Leg på streg er med til at skabe trivsel blandt eleverne og *”det er med til at skabe smil og grin, og det er rigtig svært at være sur på dem, man griner sammen med”* Lis, lærer, Thisted. Det er motiverende for medarbejderne, at bruge bevægelseskonceptet når de kan se en glæde hos eleverne, samt en ro i klassen, når de trives med hinanden. Dette var ikke min opfattelse af observationerne, som i ovenstående observation, beskrives som et scenarie hvor eleverne er urolige, frustrerede og ikke får svar på om opgaven er løst rigtigt.

DU BLIVER DYGTIGERE I FÆLLESSKAB

Informanterne giver udtryk for, at Leg på streg øger elevernes evne til at arbejde i fællesskab. Det er vigtigt for deres læring at kunne arbejde sammen om en opgave og bruge hinandens ressourcer og de forskellige styrker de har. Nogle elever er bogligt stærke og nogle er fysisk stærke, men de vil alle have en fællesskabsfølelse, når de laver aktiviteter fra Leg på streg. *”Fordi det er vigtigt at lære, hvis de skal blive så dygtige, som de kan, så har de brug for fællesskabet. De kan ikke klare sig med kun dem selv. Det kan de godt blive dygtige af, men ikke så dygtige, som de ellers kunne blive”* Lis, lærer, Thisted. Lis giver udtryk for, at hvis de som skole vil skabe de bedst mulige rammer for eleverne, så de kan blive så dygtige som overhovedet muligt, så er det vigtigt at medtænke fællesskab.

UDFORDRINGER MED LEG PÅ STREG

VEJRFORHOLD

Det var forskelligt fra skole til skole, hvorvidt vejret var en udfordring for at kunne bruge Leg på streg. Der var en klar opfattelse på skolen i Tårnby og Egedal, at konceptet ikke kan bruges i vinterhalvåret. I Thisted og Middelfart handlede det mere om aktiviteterne og at komme ud i den friske luft med eleverne.

Fra observation af bevægelsesaktivitet i Middelfart (matematik i 3. klasse)
Det begynder stille at regne. Eleverne er i fuld gang og optaget af at få 5 på stribe, de hepper og råber tal til hinanden. En af eleverne giver en highfive til sin holdkammerat. En pige siger *"ad de er våde"*, fordi ærteposerne bliver våde af regnen men efter den konstatering løber hun videre. De fortsætter med aktiviteten, fordi der er stor konkurrence mellem holdene, da de gerne vil vinde. Der er højt humør blandt eleverne. Når et hold har vundet er der ikke fokus på vinder og taber, men de er ivrige efter at lege aktiviteten igen.

Vejret havde ikke den store betydning for eleverne, de var mere koncentreret om aktiviteten og at have det sjovt sammen med deres holdkammerater. Yderligere var der stor gejst, for at deres hold skulle vinde 5 på stribe. *"De er jo helt vildt glade for det, du kunne jo se, at selvom det begyndte at regne, så forsatte de bare og selvom poserne var våde, blev de ved"* Mia, lærer, Middelfart. Eleverne viser stor entusiasme for Leg på streg aktiviteter, hvilket motiverer lærerne til at bruge bevægelseskonceptet. Derfor har vejret ingen betydning for, om Leg på streg bliver brugt i henholdsvis Middelfart og Thisted.

Der var en anden holdning i Tårnby og Egedal, hvor de gav udtryk for, at vejret havde en stor betydning for, om konceptet bliver brugt. *"Det er jo sæsonbetonet i den grad, fordi om sommeren er det populært. Det er populært, når vejret er godt, så er det dejligt at være ude. Så er der rigtig mange, der bruger det"* Pil, lærer, Tårnby. Dette understøtter Dorthe fra Egedal også, når hun fortæller, at vejret er en af grundene til, at det ikke bliver brugt så meget.

NYT TAGER TID

Der er flere af informanterne, der giver udtryk for, at der er en del forberedelsestid i brugen af Leg på streg, som har betydning for, hvor meget bevægelseskonceptet bliver brugt. Yderligere er der en enkelt, der mener, det generelt er en tidsrøver og der ikke er det store faglige udbytte i forhold til tiden.

På skolen i Egedal er der en holdning til, at konceptet Leg på streg, er en tidsrøver, fagligheden er minimal og det fysiske aktivitetsniveau er for lavt.

Fra observation af bevægelsesaktivitet i Egedal (engelsk i 4. klasse)

Eleverne bruger hinanden og prøver at forklare reglerne til dem, som ikke har forstået aktiviteten endnu. En af pigerne forklarer sin holdkammerat, hvordan de skal vælge to navneord på engelsk og de skal give hvert bogstav et nummer. Det gør, at holdkammeraten forstår opgaven, da det blev forklaret på en anden måde end læreren gjorde. Yderligere fortæller en af pigerne, at de ikke har lavet denne aktivitet før.

Jeg observerede, at eleverne i 4. klasse er glade for Leg på streg og jublede, da læreren fortalte, de skulle ud på banerne i dag. Der var flere af eleverne der udtrykte, at de har det sjovt, når de laver aktiviteter fra Leg på streg. Jeg observerede også, at alle elever deltager på lige fod. Som ses i ovenstående observationsnotat bruger de hinanden som hjælp og forklarer, hvis der er nogle af deres kammerater, der ikke forstår opgaven.

"Altså jeg syntes helt generelt det er en tidsrøver. Nu har vi brugt en lektion på det i dag og jeg tænker deres udbytte var minimalt. Generelt så syntes jeg, det tager for lang tid" Dorthe, lærer, Egedal. Der ses en forståelse på skolen i Egedal, at Leg på streg er tænkt som en 10-15 minutters pause fra undervisningen, hvor der kan trænes nogle tabeller eller ord. Men i praksis fungerer dette ikke, da det tager tid at få overtøj på og få ro på eleverne. Derfor bruger Dorthe en hel lektion på aktiviteten og der udtaler hun *"det syntes jeg ikke, det er værd"* Dorthe, lærer, Egedal.

Skolelederen forklarer, at det ikke er blevet en del af kulturen for lærerne, at få det forankret i undervisningen. *"Det sluger meget undervisningstid, fordi det kræver meget forberedelse og det kræver også rigtig meget tilrettelæggelse og instruktion de første par gange"* Mette, leder, Egedal. Derfor oplever hun, at modtagelsen af Leg på streg har været blandet, og det at finde tiden er den største udfordring for lærerne, hvorimod var der en anden opfattelse blandt pædagogerne. Det vil blive uddybet i afsnittet Understøttende undervisning (side 15), hvordan implementeringen af Leg på streg har haft større succes blandt pædagogerne end hos lærerne.

KULTURENS BETYDNING FOR IMPLEMENTERING AF LEG PÅ STREG

I det ovenstående eksempel, hvor vejret ikke er en udfordring på skolen i Middelfart, kan tolkes, at konceptet er implementeret med succes, fordi det er en del af kulturen at have bevægelse i undervisningen. Yderligere er det sigende, at skolen i Middelfart er en af de skoler, der har implementeret Leg på streg med mest succes, selvom de ikke havde

materialerne, men kun banerne. Det kan tyde på, at de har et værdisæt, hvor bevægelse er en vigtig del af undervisningen og forståelse for, at bevægelse og læring har betydning for elevernes indlæringsmuligheder, sundhed og trivsel.

Det kan være svært at bryde med det værdisæt, der er på en skole. Derfor skal Leg på streg ses som en forandringsproces, hvor opstartsfasen er lige så vigtig som selve implementeringen. Helt overordnet kan man sige, at en forandring opnås, hvis alle er enige om forandringen (Jensen, 2013, s. 31).

Under observationerne stod jeg på sidelinjen og så aktiviteten udspille sig, og hvordan eleverne før, under og efter aktiviteten agerede. I og med jeg ikke havde en forforståelse af, hvordan Leg på streg "skal" fungere i praksis, var min observationer forholdsvis neutrale. Det gjorde også, at jeg i Thisted observerede en 2. klasse, hvor jeg vurderede, at aktiviteterne ikke fungerede og eleverne blev frustreret, da det var for svært for dem. Der var generelt en del uro blandt eleverne gennem begge aktiviteter, hvor jeg i interviewet med den respektive lærer havde en forventning om, at hun ville have en negativ holdning til konceptet, da det ikke fungerede i praksis. Det var ikke tilfældet, læreren var meget glad for Leg på streg og bruger det jævnligt i sin undervisning. Hun reflekterede over, hvorfor aktiviteterne ikke gik som de skulle, og hvordan hun kunne arbejde videre med dem, så de kunne fungere bedre. Men hun havde generelt en positiv holdning til, at Leg på streg bidrager til elevernes motorik, faglige indlæring, trivsel og glæde i skoledagen. Min anden forundring var på skolen i Egedal, hvor min observation af eleverne i en 4. klasse var positiv og min vurdering af elevernes udbytte var stor i forhold til bevægelse, indlæring og sociale relationer. Men i det efterfølgende interview, var lærerens holdning til konceptet, at det er en tidsrøver, fagligheden er minimal og det fysiske aktivitetsniveau er for lavt. I de to ovenstående scenarier kan man konkludere, at min forforståelse af Leg på stregs virke i praksis ikke stemte over ens med lærerens forståelse. Dertil vil jeg mene, der skal et større undersøgelsesarbejde til for at kunne sige mere om, hvorfor der er to vidt forskellige forståelser af bevægelseskonceptet og hvad jeg observerede i praksis. Helt konkret spiller kulturen en rolle for implementeringen af Leg på streg.

En organisation kan betragtes som en kultur, hvor de ansatte fastsætter nogle værdier, regler og normer. De deler disse værdier og normer og bliver enige om, hvad organisationen anser som de fælles værdier. Derfor er det vigtigt i en forandringsproces at undersøge kulturen, da det kun er 30 % af alle forandringsprocesser der lykkes, fordi man ikke tager højde for kulturen (Jensen, 2013, s. 30-31). Leg på streg og generelt bevægelse er en forandring i informanternes hverdag, hvor man gerne vil have dem til at agerer anderledes end de plejer. Dette i sig selv kan være en svær proces. Rapportens analyser viser, at Leg på streg er implementeret med forskellige succeser på de fire repræsenteret skoler. I bilag findes en uddybende casebeskrivelse af de fire skoler og min vurdering af

implementeringssuccesen. De udfordringer, informanterne opstiller i ovenstående, kan antages, at afhænge af om skolen har en kultur, der fordrer bevægelse i undervisningen, hvilket har betydning for Leg på stregs implementeringssucces.

UDBREDELSE AF LEG PÅ STREG

I det følgende afsnit vil jeg præsentere to temaer, der var gennemgående for informanterne. Disse temaer har betydning for udbredelsen af Leg på streg og kan medtænkes i udvikling af bevægelseskonceptet. De følgende temaer er Leg på streg i den understøttende undervisning og i udskolingen.

LEG PÅ STREG I DEN UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Folkeskolereformen lægger op til, at pædagoger og lærere i højere grad skal samarbejde om at tilrettelægge undervisningen, samt at pædagogerne skal varetage noget af undervisningen. Men reformen beskriver ikke, hvordan pædagogerne skal være en del af undervisningen. Et godt tværprofessionelt samarbejde opstår ikke automatisk, blot fordi det er et ønske fra politisk side, og for mange danske skoler er det helt nyt, at pædagoger og lærere skal samarbejde på lige fod.

Fælles for informanterne var, at konceptet Leg på streg kan være et godt redskab for samarbejdet mellem lærere og pædagoger i den understøttende undervisning. Men at dette ikke er faciliteret på skolerne. Yderligere understreger de vigtigheden i, at pædagogerne også får muligheden for at komme på kursus, da konceptet kan være et godt fælles tredje for de to professioner.

Understøttende undervisning er med den nye skolereform blevet præsenteret med det formål at bidrage til at skabe en mere varieret skoledag. Dette betyder, at den understøttende undervisning skal give eleverne mulighed for at lære på forskellige måder, give mulighed for at styrke de anvendelsesorienterede elementer i undervisningen samt give ekstra tid til at udfordre alle elever fagligt (Danmarks Evalueringsinstitut).

PÆDAGOGERNE VAR IKKE MEDTÆNK I FØRSTE OMGANG

På skolerne har størstedelen af pædagogerne ikke været på kursus. I den understøttende undervisning, som pædagogerne varetager, er Leg på streg en oplagt mulighed for kompetenceudvikling. Pædagogerne efterspørger kurser i Leg på streg, så de kan inddrage en større faglighed i den understøttende undervisning.

I Egedal Kommune har de gjort sig den erfaring, at det er givende at tænke pædagogerne med i konceptet fra start. *"I starten tænkte vi kun lærerne ind i Leg på streg, og det vil jeg sige, var en stor fejl (...) Leg på streg er et godt redskab for pædagogerne, så de ligesom har en rygsæk og et redskab at bruge i den understøttende undervisning"* Mette, leder, Egedal. Mia i Middelfart oplever også, at pædagogerne efterspørger Leg på streg til den

understøttende undervisning. *"Pædagogerne har ikke været på kursus, men de har faktisk efterspurgt det og fået lov til at komme på kursus"* Mia, lærer Middelfart.

STØRRE SUCCES BLANDT PÆDAGOGERNE END LÆRERNE

På skole i Egedal Kommune er det lykkedes at implementere bevægelseskonceptet med større succes blandt pædagogerne end lærerne. Pædagogerne har fået lavet en strategi for Leg på streg, hvor de til hvert teammøde starter med en aktivitet fra kataloget. Så skiftes pædagogerne til at præsentere en aktivitet for de andre, hvor de fysisk er ude og prøve aktiviteten. Det bevirker, at de får alle aktiviteter ind visuelt og husker dem bedre og yderligere sparrer med hinanden, da de *"evaluerer aktiviteten og videreudvikler konceptet"* Mette, leder, Egedal. Det har givet en høj succes for implementeringen af Leg på streg og Mette fortæller yderligere, at *"det er den måde, vi har fået pædagogerne med. Der er vi ikke helt nået i forhold til lærerne"* Mette, leder, Egedal.

DERFOR ER DET VIGTIGT AT MEDTÆNKE PÆDAGOGERNE

Både Magnus og Nils, der er skoleledere mener, at Leg på streg kan være et godt redskab i samarbejdet mellem lærere og pædagoger, da begge faggrupper er på lige fod i forhold til forståelsen af bevægelseskonceptet. Dette kan fordrer et godt samarbejde i forhold til den understøttende undervisning. Som Magnus fortæller i citatet nedenfor.

"Det er et godt fælles tredje, hvor lærere og pædagoger begge er nulstillet i forhold til at komme med en forud indtaget mening til bevægelse i undervisning, de ved måske ikke lige, hvordan man skal gøre. Pædagogerne var ikke med i første omgang. Men det er en rigtig god platform, hvor alle er nye" Magnus, leder, Tårnby.

Der er stor enighed blandt skolelederne i, at Leg på streg kan bygge bro mellem de to professioner. Nils oplever, at Leg på streg kan bidrage til et godt samarbejde, da dette også er et krav i skolereformen. *"Der skulle man lige have afklaret, hvad er det for nogle opgaver man tager sig af som pædagog og hvad tager man sig af som lærer. Men Leg på streg har været et koncept, som godt kunne være med til at bygge bro mellem de to professioner"* Nils, leder, Thisted.

Udover at skolelederne giver udtryk for, at Leg på streg kan bidrage til et godt samarbejde, er den generel holdning blandt lærerne også, at konceptet giver større faglighed i den understøttende undervisning. *"Det tror jeg, Leg på streg ville være et rigtig godt koncept til, fordi det er der, hvor de har stået i en situation, hvor de ikke har været vant til at skulle koble faglighed på samme måde"* Henriette, lærer, Middelfart. Der har været et andet fokus blandt pædagogerne i forhold til at varetage trivsel. Samarbejdet er rigtig vigtigt, *"fordi det*

er dem som har de understøttende undervisningstimer. Men der har ikke været det helt store samarbejde. De kører meget deres eget” Mia, lærer, Middelfart. Der er grobund for et samarbejde, men det er ikke faciliteret endnu. Derfor er det vigtigt at tænke nye metoder, hvorpå dette samarbejde kan styrkes. Hvis samarbejdet med lærerne skal lykkes, og pædagogernes kompetencer skal i spil, kræver det ligeværdighed i det daglige. Leg på streg kan øge muligheden for at skabe et bedre læringsmiljø, hvor der i højere grad er undervisningsdifferentiering og mulighed for et lærer/pædagogsamarbejde. Yderligere fortæller Magnus. ”Man skal sikre sig at begge faggrupper er til stede, første gang, der er kursus. Det vil sikre en bedre mulighed for at implementere Leg på streg og succeskriterierne i opstartsfasen” Magnus, leder, Tårnby.

LEG PÅ STREG TIL UDSKOLING

Bevægelseskonceptet er kun tænkt til indskolingen og mellemtrinnet. Informanterne giver udtryk for et øget behov for Leg på streg til udskolingen. Det bliver sværere at få bevægelse ind i undervisningen i udskolingen og når eleverne er ældre. De ældre elever har ikke samme lyst og motivation for leg og bevægelse.

LEG PÅ STREG KAN BIDRAGE TIL ALLE

Der er en generel holdning til, at bevægelse er godt for alle elever. Men der skal tænkes i andre baner, hvis det skal lykkes i udskolingen. Der er andre faktorer, der spiller ind for både lærere og elever. *”Idéen er god for alle, det er bare sværere at få tænkt ind og få de store med ud og bevæge sig. Der er nogle andre ting, der spiller ind, man bliver ældre og mere genert og det der med at komme ud af sin egen komfortzone” Mette, leder, Egedal. Derfor er opgaven for udskolingslærerne større i forhold til at motivere eleverne og være kreativ i forhold til at sammentænke læring og bevægelse. Der har ikke været det samme fokus på at få bevægelse ind i undervisningen i udskolingen ”der er det blevet mast ind, at det her skal man gøre, og hvordan gør man det så” Pil, lærer, Tårnby. Udfordringen for lærerne i udskolingen er, ”at blive rigtig inspireret til, hvordan man kan arbejde med bevægelse i undervisningen” Pil, lærer, Tårnby. Derfor er der også udskolingslærere, der efterspørger Leg på streg kurser fortæller Nils, ”der er faktisk også overbygningslærere, der har kunnet se idéen i konceptet, og spurgt, om de ikke måtte være med” Nils, leder, Thisted.*

HVORDAN FÅR MAN ELEVERNE MED?

Ovenstående viser, at der er nogle andre udfordringer, når man skal motivere udskolings elever til at bevæge sig. Nils fortæller, hvordan de har inddraget eleverne på skolen i Thisted og uddannet bevægelsesambassadører, der skal fokusere på bevægelse i undervisningen. Bevægelsesambassadørerne kommer på kursus, *"hvordan de bliver klædt på til at komme med idéer til bevægelse i undervisningen. På den måde giver vi eleverne indflydelse på bevægelsen og et ansvar for, at der kommer bevægelse i undervisningen"* Nils, leder, Thisted. Dertil kan der opnås en højere succes, hvis eleverne får ansvar og indflydelse på aktiviteterne. Når de ældre elever ikke umiddelbart har lysten til at bevæge sig og lege, som de små elever har, må man tænke i andre baner og dertil kan eleverne selv være med til at bestemme aktiviteterne. De større elever kan inddrages i højere grad, da de kan reflektere på et højere niveau. Yderligere er det dem, der skal bevæge sig, så hvorfor ikke få dem med i processen? Leg på streg kunne udbyde et kursus, hvor nogle elever bliver udvalgt til at gå forrest i forhold til at have fokus på bevægelse i undervisningen og motivere deres klassekammerater.

HVORDAN FÅR MAN LÆRERNE MED?

Lærerne skal også kunne se idéen i Leg på streg, da de har nogle andre krav fra ledelsen, som kan gøre det svært at implementere. *"Der er knap så meget bevægelse i udskolingen. Det kan jeg egentlig godt forstå, fordi der er rigtig mange ting, de skal forholde sig til."* Jess, Middelfart. Der er i udskolingen eksamensplaner og valgfag der skal overholdes, og derfor har de et stramt program og mål der skal nås. Yderligere kommer behovet for bevægelse ikke til udtryk på samme måde for udskolingen som for indskolingen. *"Man kan sige, hvis undervisningen kører som den skal, vi tænker meget, det er et behov for undervisningen, fordi ellers bliver børnene urolige. Det gør de ikke i udskolingen, der er ikke lige så meget rastløshed, fordi de er det ældre"* Asker, pædagog, Tårnby. Udfordringen for Leg på streg er, at få motiveret lærerne, så de kan se de idéer der er i, at bevægelse i undervisningen kan øge elevernes læringsniveau uden at gå på kompromis med fagligheden. Yderligere er det ikke nødvendigt for lærerne at variere undervisningen med bevægelse, da eleverne ikke kræver det på samme måde som indskolings elever. Her fortæller Pil fra skolen i Tårnby,

"Men det er også et spørgsmål om kultur, hvad er det for en didaktik der ligger i henholdsvis en indskoling, mellemtrin og udskoling. Du kan sagtens gå op i udskolingen og lave tavleundervisning hele dagen og opleve, at det stadig fungerer. De skal ligesom ændre kulturen, hvis de skal kunne se formålet med det. At det rent faktisk giver dem noget og de ikke går på kompromis. Fordi hvis de synes det fungerer, det de gør at lave tavleundervisning en hel dag, så er det også svært at ændre" Pil, lærer, Tårnby.

At ændre en kultur kræver at der ændres på de konkrete daglige handlings- og praksisformer, altså at der ændres på de bagvedliggende holdninger og værdier (Gaarsted, 2013, s. 322). Det er vigtigt, hvis det skal lykkes at implementere Leg på streg for udskolingen, at se på kulturen. Undersøge hvilke værdier, rutiner og holdninger udskolingslærerne har og dermed tænke dem ind i processen og udviklingen af Leg på streg. Derfor vil det i udviklingen af aktiviteter til udskolingen være en god idé, at lave interviews med skoleledere og lærere om, hvilke muligheder/udfordringer, der kan være i at have Leg på streg til udskolingen. Yderligere kan indflydelse, øge succesen for brugen af og implementeringen af Leg på streg. Undersøgelser viser, at mennesker motiveres, når de får ejerskab til en proces og får lov til at påvirke processen med deres egne holdninger og ønsker (Sundhedsstyrelsen, 2010).

FREMTIDSSIKRING AF LEG PÅ STREG

I følgende afsnit vil to temaer blive præsenteret. Det kom til udtryk blandt informanterne, at det ville øge brugen af Leg på streg, hvis kataloget fandtes digitalt. Ydermere hvilke erfaringer skolerne har gjort sig med implementeringen af Leg på streg og hvordan disse erfaringer kan bruges i det videre arbejde med bevægelseskonceptet.

DIGITALE LØSNINGER

I det følgende afsnit vil jeg fremhæve nogle af de pointer, der kom frem i interviewene med pædagogerne og lærerne i forhold til digitalisering af Leg på streg. Der var en generel holdning til, at digitale løsninger ville kunne højne brugen af bevægelseskonceptet.

Asker, som er pædagog i Tårnby, bruger Leg på streg meget i den understøttende undervisning. Han bruger kataloget, men justerer tit i aktiviteterne og finder på nye idéer. Der mener han, det kunne være en god løsning at have kataloget digitalt. *”Så der burde bare være en digital form, så er det nemmere at gå ind og rette og tilføje idéer”* Asker, pædagog, Tårnby. Dette giver Henriette også udtryk for, hvor hun forklarer, det kunne være givende at have en digital platform, *”hvor man videreudvikler og åbner op for, at der sidder nogle med super gode idéer, som også kunne komme i spil, så man kan låne lidt af hinanden”* Henriette, pædagog, Middelfart. Yderligere pointerer hun, at en digital platform kunne bidrage til sparring kollegaer i mellem.

En af hovedårsagerne til at Leg på streg ikke bliver brugt i lige så høj grad er, at det er tidskrævende. Selvom der også er en holdning til, at konceptet er enkelt og nemt, så handler det om at gøre det endnu mere tilgængeligt og simpelt. Det kunne en digital løsning være en løsning på. Yderligere er det nemmere at opdatere kataloget digitalt og skolen kan gøre kataloget til deres eget, hvis de får mulighed for at rette i det, skrive kommentarer og lægge videoer op, hvor man visuelt kan se aktiviteterne.

”Hvis der lå et link med en video på vores intranet en gang om måneden, med nogle børn der laver aktiviteten. Så kunne man løbende blive inspireret” Pil, lærer, Tårnby. Det er nemmere at holde ild i Leg på streg, når medarbejderne løbende bliver informeret og inspireret, dette er nemmere at gøre digitalt, frem for kataloget, der kan virke uoverskueligt. Yderligere kan det være svært for lærerne at forklare eleverne aktiviteterne, så de forstår det, derfor kunne det også være gavnligt at vise eleverne en instruktionsvideo over aktiviteten for at de nemmere kunne forstå øvelsen, når de gik ud på banen. Som mine observationer viste i Thisted blandt 2. klasses eleverne var der en del uro og forvirring omkring aktiviteten, som gjorde, at eleverne blev rastløse og opgivende. Dertil fortæller Lis også om situationen, at *”Det kunne man godt bruge videoer til, jeg synes, der er rigtig mange børn i dag, der er rigtig*

glade for alt, hvad man kan knytte på af visuelt i korte sekvenser. Så understøtter det rigtig meget den faglige læring og det er sådan set lige meget, om man er dygtig eller udfordret. Så kan de godt lide at ord, fortællinger, forklaringer ligesom bliver suppleret og afløst af billeder. Så er opgaven, at de skal forklare, hvad der sker på billederne og hvis de kan forklare det, kan de også forstå det og opnå succes på banerne” Lis, lærer, Thisted. Opsummeringen af ovenstående er, at en digital løsning af Leg på streg kan bidrage til udviklingen af konceptet samt lærerne og elevernes forståelse af aktiviteterne.

GODE RÅD TIL IMPLEMENTERINGEN PÅ ANDRE SKOLER

Afslutningsvis i interviewene svarede informanterne på, hvilke erfaringer de har gjort sig i forhold til implementeringen af Leg på streg og hvilke råd de vil give videre til andre skoler. Dertil var der enighed om, at der skal udarbejdes en strategi for Leg på streg, hvis implementeringen skal lykkes med mest succes.

Jess fra Middelfart mener, *”Hvis man kunne lave en tretrinsraket for Leg på streg, ville det være en god løsning”*. Inden lærere og pædagoger bliver sendt på kursus, skal banerne, materialerne og kataloget være på plads. Det er vigtigt at have styr på forarbejdet inden implementeringen. *”Sørg for banerne er på plads, at der er styr på hvem, hvornår og hvordan der bliver streget op. Når det er på plads, så sørg for at have et kursus umiddelbart efter. Fordi nyhedsværdien er alfa omega”* Jess, leder Middelfart.

Yderligere giver Jess også udtryk for, at det er vigtigt at få så mange med på kursus som muligt. *”Så det bliver en totalløsning i stedet for en enkeltmandsløsning, hvor der sidder tre medarbejdere der har været afsted. Jo flere jo bedre. Det ville være mit bedste råd”*. Alle medarbejdere skal inddrages – det sikrer ejerskab og derigennem en solid forankring af Leg på streg. Yderligere fortæller Magnus, hvordan planlægningen af kurserne er vigtig i forhold til at få alle med. *”Så man kan sige, noget mere planlægning i forhold til lærere og pædagoger. Man skal sikre sig, at begge faggrupper er til stede, første gang der er kursus. Det vil sikre en bedre mulighed for at implementere Leg på streg og succeskriterierne i opstartsfasen”* Magnus, leder, Tårnby.

MEDINDDRAGELSE I OPSTARTSFASEN

Organisationer består af mennesker og intet andet, fremhæver Lindemann (2016), hvorfor der i konceptet *hverdagsimplementering* lægges vægt på at inddrage medarbejderne i en organisation så tidligt som muligt i implementeringsfasen (Lindemann et al., 2016, 9). I arbejdet med hverdagsimplementering er udvælgelsen af de rigtige ambassadører vigtigt. Det har en stor betydning for implementeringens succes, da ambassadørerne i form af deres rolle har en afgørende kontakt til de medarbejdere, der er medvirkende til at gennemføre

den praktiske forandring. Her er tillid, legitimitet og høj status blandt medarbejderne afgørende. *"I forhold til at få Leg på streg implementeret, så sørg for at få nogle superbrugere, der kan implementere det til resten. Det der med at have superbrugere, der kan vise og videndele deres erfaringer"* Mette, leder, Egedal. På skolen i Egedal er det ikke lykkedes at implementere Leg på streg blandt lærerne. Dette kan skyldes, at Dorthe, der skulle agere *superbruger*, mener konceptet er en tidsrøver, minimal faglighed og lavt fysiske aktivitetsniveau. Derfor er det vigtigt, at udvælge de rigtige tillidsrepræsentanter på skolerne, som skal være tovholdere og holde ild i Leg på streg.

KONKLUSION

Denne rapport havde til hensigt at undersøge skolepersonalets (ledere, lærere og pædagoger) brug af og holdning til bevægelseskonceptet Leg på streg. Herunder undervisernes brug af konceptet og om det giver mening at inddrage som en del af den daglige undervisning. Samt om Leg på streg kan være med til at øge elevernes fysiske aktivitetsniveau, indlæring og sociale relationer. Yderligere er formålet at finde frem til, hvordan Leg på streg kan optimeres og fremtidssikres.

Den kvalitative undersøgelse viste, at medarbejderne anvender Leg på streg, til at variere undervisningen, så man rammer flere elevers måde at lære på og dermed øger fagligheden. Yderligere mener informanterne det er vigtigt at have fokus på fysisk aktivitet, da de ser en tendens til flere inaktive elever. Dertil betragtede de Leg på streg som et godt redskab i sammentænkningen af fysisk aktivitet og læring i løbet af en hel skoledag. Når medarbejderne anvender Leg på streg, blev der skabt mulighed for, at eleverne kunne opnå fællesskab og dermed øget trivsel. Yderligere er Leg på streg med til at øge elevernes selvopfattelse og motivation i skolen.

Informanterne gav udtryk for, at Leg på streg bidrager til at opfylde kravene fra den nye skolereform. Kravet om 45 minutters bevægelse om dagen og erkender, at det er et godt koncept i den understøttende undervisning samt i samarbejdet mellem lærere og pædagoger.

Medarbejderne oplevede dog nogle udfordringer i brugen af Leg på streg. Her gav de udtryk for, at der var en del forberedelsestid før undervisningen og en enkelt lærer mente elevernes udbytte ikke var stort nok. Yderligere har vejrforholdene en stor betydning for om konceptet blev brugt. Konklusionen herpå var, at kulturen på skolen havde en betydning for implementeringssuccessen. Dertil om skolerne har et værdisæt, hvor bevægelse er en vigtig del af undervisningen.

Når Leg på streg skal optimeres gav informanterne udtryk for at udskolingslærerne havde efterspurgt et koncept der sammenkoblede læring og bevægelse for de ældre elever. Leg på streg til udskolingen, mente informanterne, ville være svært at implementere da der ikke er den samme motivation og lyst til at bevæge sig blandt de ældre elever. Derfor er konklusionen, at der skal være fokus på medinddragelse af både elever og lærer i udviklingen af Leg på streg til udskolingen, ligesom man også kan få mere succes med Leg på streg i indskolingen og mellemtrinnet på samme måde.

Dertil var der enighed om, at der skal udarbejdes en strategi for Leg på streg, hvis implementeringen skal lykkes med mest succes. Her skal der lægges vægt på forarbejdet i, at

få tegnet banerne op, have materialerne på plads, sende alle på kursus, vælge nogle superbrugere, der kan holde ild i bevægelseskonceptet fremadrettet.

LITTERATURLISTE

Danmarks Evalueringsinstitut (2012): Understøttende undervisning – 5 spørgsmål til det fortsatte arbejde med understøttende undervisning.

EMU Danmarks læringsportal: Undervisningsdifferentiering.

Gaarsted, I. (2013): Kulturforandring i organisationer. Nyt Teknisk Forlag. 1. udgave. 1. oplag.
Jensen, I. (2013) *Grundbog i kulturforståelse*. 2. udgave. Samfundslitteratur. Frederiksberg C.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). Transskription af interview. I: Kvale, S., & Brinkmann, S. (Red.) *Interview. Introduktion til et håndværk* (s. 199-210). 2. udgave. 6. oplag. Hans Reitzels Forlag København.

Kristensen, S., & Krogstrup, H. K. (2002) *Deltagende observation. Introduktion til en forskningsmetodik*. 1. udgave. 7. oplag. Hans Reitzels Forlag København.

Lindemann, Andreas (2016): Hverdagsimplementering – Vejen til succesfuld implementering af forandringer. Tidsskrift, artikel 1, bind 1.

Pedersen, K.B., Bugge, A., Overgaard, K., Andersen, L.B., Nielsen, G., Roos, E. & Seelen, J.V. (2016): *Fysisk aktivitet: læring, trivsel og sundhed i folkeskolen*, 1. end, Vidensråd for Forebyggelse, København.

Skaalvik, E., & Skaalvik, S. (2005): *Skolens læringsmiljø*. 1. udgave, 3. oplag, 2011. Universitetsforlag. Oslo.

Sundhedsstyrelsen (2010): Sundhed og trivsel på arbejdspladsen.